

Akceptuję

PODSEKRETARZ STANU
Zawadzki
.....
Ryszarda Zawadzki

- 1. Czy w ramach zadania „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” możliwe jest jednoczesne wyremontowanie muru oporowego wraz z chodnikiem?**

W rozumieniu ustawy o drogach publicznych konstrukcje oporowe są elementem drogi jako drogowe obiekty inżynierskie wobec powyższego ich budowa lub przebudowa może stanowić koszt kwalifikowalny operacji o ile jest to uzasadnione zakresem operacji oraz niezbędne do osiągnięcia jej celu.

- 2. Czy w świetle kryteriów przyznawania punktów warunków, że droga objęta operacją prowadzi bezpośrednio do obiektu użyteczności publicznej uznawany będzie za spełniony jeżeli obiekt użyteczności publicznej nie jest w chwili obecnej zrealizowany. Wnioskodawca zapewnia jego zrealizowanie i przekazanie do użytkowania do czasu złożenia wniosku o płatność.**

Zgodnie zapisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. w trakcie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy dokonuje się ich oceny, przyznając planowanej operacji punkty według określonych kryteriów wyboru. Spełnienie poszczególnych kryteriów weryfikowane jest zatem wyłącznie na etapie rozpatrywania wniosków o przyznaniu pomocy. Wskazać jednak należy, że zgodnie z § 15 pkt 8 formularz umowy o przyznaniu pomocy zawiera zobowiązania beneficjenta dotyczące zapewnienia realizacji inwestycji dotyczących tworzenia pasywnej infrastruktury. Oznacza to, że w przypadku kiedy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy zadeklaruje iż operacja będzie realizowana w powiązaniu z inwestycjami dotyczącymi tworzenia pasywnej infrastruktury szerokopasmowej warunkowo zostaną przyznane punkty, natomiast weryfikacje spełnienia przedmiotowego warunku będzie badana na etapie płatności końcowej. Wobec powyższego spełnienie kryterium polegającego na prowadzeniu drogi bezpośrednio do obiektu użyteczności publicznej nie może być warunkowe, a zatem winno być spełnione już na etapie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy.

- 3. Czy Samorząd Województwa może nie przyznać pomocy jeżeli uzna, że budowana/przebudowywana droga spełnia warunki przyznania pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” ?**

Warunki przyznania pomocy na operacje zostały określone w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 jak również w § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. Wskazać należy, że spełnienie warunków przyznania pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” na operacje związane z budową/przebudową drogi nie stanowi podstawy odmowy przyznania pomocy na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”.

- 4. Droga objęta operacją realizowana będzie w formule zaprojektuj - wybuduj na kilkunastu działkach. W chwili obecnej w wyniku zakończenia procesu regulacji prawnych stanowią one własność hipoteczną Wnioskodawcy, za wyjątkiem jednej której Wnioskodawca jest posiadaczem samoistnym. Wobec tej działki prowadzone jest postępowanie o zasiedzenie. Nadmieniam że na wypisie z ewidencji Wnioskodawca figuruje jako władający. Jaki dokument należy przedłożyć w tym wypadku celem potwierdzenia prawa dysponowania. W punkcie 3 instrukcji wypełniania wniosku jest mowa o dokumentach potwierdzających tytuł prawny, zaś punkt 3a dotyczy oświadczeń właściciela lub współwłaściciela lub**

posiadacza samoistnego, którym w tym wypadku jest sam Wnioskodawca. Nadmieniam, że przedstawiony stan prawny zgodnie z informacją uzyskana przez Wnioskodawcę w Organie Architektonicznym który będzie wydawał pozwolenie na budowę umożliwi jego uzyskanie.

Zgodnie z § 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. pomoc jest przyznawana na operację, która będzie realizowana na nieruchomości będącej własnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub na nieruchomości, do której podmiot ten posiada udokumentowane prawo do dysponowania nią. Wskazać należy, że zdefiniowane w art. 336 kodeksu cywilnego posiadanie samoistne jest stanem faktycznym, a nie stanem prawnym.

Niezależnie od powyższego wskazać należy wskazać, iż zgodnie z art. 32 ust.4 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane pozwolenie na budowę może być wydane wyłącznie temu, kto złożył oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Definicja prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane została określona w art. 3 pkt 11 tej ustawy, w myśl którego za prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane należy rozumieć tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkownika wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót budowlanych. Taka jednoznaczna regulacja nie pozwala na uznanie stanu faktycznego w postaci posiadania samoistnego nieruchomości za jedno z przewidzianych w przepisach Prawa budowlanego praw rzeczowych lub obligacyjnych mieszczących uprawnienie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że oświadczenie stanowiące załącznik nr 3a do wniosku o przyznanie pomocy nie jest dokumentem potwierdzającym prawo do dysponowania nieruchomością a jedynie potwierdza zgodę na zachowanie celu operacji przez właściciela/współwłaściciela w okresie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej niemniej jednak wraz z tym oświadczeniem winny być złożone przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy dokumenty potwierdzające posiadanie zależne.

- 5. Czy w przypadku wnioskodawcy, którym będzie powiat przetarg na daną operację ujętą we wniosku o przyznanie pomocy może być ogłoszony przez jednostkę organizacyjną np. Zarząd Dróg Powiatowych, który zawrze umowę z wykonawcą a tym samym czy faktury na daną operację mogą być wystawione na Zarząd Dróg Powiatowych? Nadmienić należy, że w większości przypadków Zarządy Dróg Powiatowych wykonują obowiązki Powiatu jako zarządcy dróg powiatowych w zakresie planowania, budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg oraz zadania wynikające z zarządzania ruchem na drogach powiatowych.**

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 z późn. zm.) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność a w celu wykonywania tych zadań może tworzyć jednostki organizacyjne. Powiatowy zarząd dróg jako jednostka budżetowa zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.) są jednostkami organizacyjnymi sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie natomiast z § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. o pomocy w ramach operacji „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” może się ubiegać się między innymi powiat.

Wobec powyższego, co do zasady umowy o przyznaniu pomocy winny być zawierane przez powiat niemniej jednak w przypadku jednostek organizacyjnych wchodzących w skład osoby prawnej, jaką jest ich macierzysta jednostka samorządu terytorialnego (powiat) postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego może być przeprowadzone przez tą jednostkę organizacyjną w tym także niektóre dokumenty takie jak decyzja pozwolenie na budowę mogą być wystawione na tą jednostkę. Wątpliwości mogą natomiast powstać, w sytuacji gdy beneficjent (powiat) przedłoży do refundacji faktury wystawione nie na beneficjenta, lecz na jednostkę organizacyjną. Trzeba jednak zauważyć, że jednostka budżetowa charakteryzuje się tym, że wszelkie wydatki dokonywane przez tą jednostkę są pokrywane z budżetu jednostki macierzystej (powiatu). Tym samym powiatowy zarząd dróg nie ma „własnych” środków finansowych, bo te środki są środkami jednostki samorządu terytorialnego i tylko zostały wyodrębnione w planie finansowym powiatowego zarządu dróg i przekazane do

„zarządzania”. W żadnym razie jednak te środki finansowe nie stają się środkami powiatowego zarządu dróg. Prowadzi to do wniosku, że nawet gdyby na fakturze czy rachunku jako nabywca została wskazana jednostka organizacyjna, to zapłata tego rachunku czy faktury i tak nastąpi ze środków jednostki samorządu terytorialnego (powiatu), które zostały „zarezerwowane” w planie finansowym na potrzeby powiatowego zarządu dróg. Tym samym w takim przypadku wydatki te i tak poniesie powiat, bez względu na to, czy na fakturze (rachunku) wskazana zostanie powiatowy zarząd dróg.

6. W jaki sposób, w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach, obliczyć wysokość przyznanej pomocy, która ma wynieść dokładnie 63,63% kosztów kwalifikowalnych.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r., pomoc jest przyznawana w wysokości 63,63% kosztów kwalifikowalnych. W przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach wnioskowana kwota dla każdego etapu obliczana jest jako iloczyn kosztów kwalifikowalnych z danego etapu i poziomu dofinansowania (63,63%). Wnioskowana kwota pomocy dla operacji stanowi sumę kwot pomocy z poszczególnych etapów.

7. Czy dopuszczalne jest przekazanie gminie realizującej operację np. przez powiat dotacji na utrzymanie przebudowywanej drogi lub dróg gminnych?

Kwestie związane z finansowaniem przez beneficjenta zadań związanych z utrzymaniem operacji w okresie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nie są przedmiotem regulacji rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r.

8. Czy możliwe jest współfinansowanie operacji ze środków finansowych z wyłączeń gruntów rolnych z produkcji rolnej (były Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych), które stanowią część składową budżetu województw na wypełnienie zadań określonych w art. 22c ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. pomoc jest przyznawana na operacje których koszty kwalifikowalne nie będą współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego oraz innych programów przeznaczonych na inwestycje drogowe. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 909 z późn. zm.) środki związane z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej, pobierane na podstawie ustawy stanowią dochód budżetu województwa i mogą być przeznaczone między innymi na dofinansowanie budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Z powyższego wynika, że możliwe jest uzyskanie dotacji z budżetu województwa na dofinansowanie realizacji operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”. Należy jednak przestrzegać, aby dotacja była do wysokości wkładu własnego (wynoszącego 36,37% kosztów kwalifikowalnych), bowiem wydatki podlegające refundacji nie mogą być wcześniej sfinansowane z bezzwrotnych środków otrzymanych od innych podmiotów publicznych.

9. Proszę o precyzyjne przedstawienie kryteriów pozwalających na prawidłowe przyporządkowanie operacji zakładających zmianę nawierzchni do zakresu wsparcia określonego w § 2 rozporządzenia.

Przez zmianę nawierzchni drogi należy rozumieć zmianę wpływającą na poprawę jakości drogi przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie pierwotnym. Wskazać należy, że w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz. U. z 2005 r. Nr 67, poz. 67, poz. 582) określone zostały parametry techniczne odcinka drogi w tym także następujące rodzaje nawierzchni:

- nawierzchnia bitumiczna

- nawierzchnia betonowa
- nawierzchnia z kostki prefabrykowanej
- nawierzchnia z kostki kamiennej
- nawierzchnia klinkierowa
- nawierzchnia z prefabrykatów betonowych
- nawierzchnia brukowcowa
- nawierzchnia tłuczniowa
- nawierzchnia żwirowa
- nawierzchnia gruntowa wzmocniona żwirem, żużlem itp.
- nawierzchnia gruntowa naturalna (z gruntu rodzimego)
- inne

Wobec powyższego poprzez zmianę kwalifikującą się do wsparcia należy rozumieć zmianę np. nawierzchni żwirowej na nawierzchnię bitumiczną. Jednocześnie wskazać należy, że wymiana zniszczonej nawierzchni na nową wpisuje się w definicję remontu drogi i nie może stanowić przedmiotu wsparcia.

WZ DYREKTORA
DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Bartosz Szymański
ZASTĘPCA DYREKTORA